

تمرین از کتاب های درس، آبی، پرتکرار										نام کتاب
						۲۳۹۸	۲۳۹۷	۲۳۹۶	۲۳۹۵ آبی	برای کلاس دبیر و کار در کلاس
										برای کار در ملل

ساختمان واژه‌های مشتق: واژه مشتق از یک تکواژ آزاد و یک یا چند تکواژ وابسته تشکیل می‌شود

تکواژ آزاد را «پایه» و تکواژ وابسته را «وند» می‌نامند.

- ۱- پیشنهاد
 ۲- می‌انوند
 ۳- پسوند
- وندها از نظر جای قرار گرفتن در ساختمان واژه

مهم‌ترین پیشوندها

- ۱- با + اسم ← صفت با ادب - با سواد
- ۲- بی + اسم ← صفت بی درد - بی علاقه
- الف - نا + صفت ← صفت نامنظم - نادرست
- ب - نا + اسم ← صفت نافرمان - ناسپاس
- ۳- پ + تا + بن فعل ← صفت نایاب - ناتوان
- ۴- ن + ن + بن فعل ← صفت نشکن - نسوز
- ۵- هم + اسم ← صفت هم درس - هم عقیده

مهم‌ترین پسوندها

- ۱- ی + اسم ← صفت ی‌تهرانی - صنعتی
- ۲- گر + اسم + ی ← اسم زرگر - هنگر
- ۳- گری + صفت + گری ← اسم وحشی‌گری - مودی‌گری
- ۴- یت + اسم / صفت + یت ← اسم شخصیت - مالکیت
- ۵- ار + بن ماضی + ار ← اسم کردار - رفتار * واژه‌هایی چون گرفتار - برخوردار صفت هستند

الف - بن ماضی + ه / ه ← صفت مفعولی: افسرده
 ۶ - ه / ه } ب - بن مضارع + ه ← اسم خنده - ناله
 پ - اسم + ه / ه ← اسم: زیانه
 ت - صفت + ه / ه ← اسم: سفیده

۷ - ش - بن مضارع + ش ← اسم روش، گویش

۸ - ان - بن مضارع + ان ← صفت / قید گریان - روان

۹ - انه } الف - اسم + انه ← اسم: صبحانه - شاگردانه

پ - اسم + انه ← صفت / قید: مردانه - کودکانه

پ - صفت + انه ← صفت / قید: متأسفانه - عاقلانه

۱۰ - گانه صفت شمارش + گانه ← صفت: پنج گانه - دو گانه

۱۱ - نده - بن مضارع + نده ← صفت: رونده - گوینده

۱۲ -

۱۳ - گار - بن فعل + گار ← صفت: خواستگار - ماندگار

۱۴ - چی - اسم + چی ← اسم: قهوه چی - معدن چی

۱۵ - بان - اسم + بان ← اسم: باغبان - دربان

۱۶ - دان - اسم + دان ← اسم: نمکدان - گلدان

۱۷ - استان - اسم + استان ← اسم: گلستان - هنرستان

۱۸ - گاه - اسم + گاه ← اسم: سحرگاه - دانشگاه

۱۹ - زار - اسم + زار ← اسم: لاله زار - گلزار

۲۰ - یه - اسم + یه ← اسم / صفت: مجیدیه - نقلیه

۲۱ - ک - الف - اسم + ک ← اسم: صفلک - اتاقک

ب - صفت + ک ← اسم: زردک - سفیدک

۲۲ - چہ اسم + چہ ← اسم: قالیچہ - صندوقچہ

۲۳ - مند (اومند) اسم + مند ← صفت: ثروتمند - بہرہمند

۲۴ - وَر اسم + ور ← صفت: ہنرور - پہنار

۲۵ - ناک اسم + ناک ← صفت: غمناک - نمناک

۲۶ - وار اسم + وار ← صفت/ قید: امیدوار - علی (ع) وار

